

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π. Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:281

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υπουργού/Πολιτική
Γραμματεία

ΘΕΜΑ: Σχετικά με το εργοδοτικό έγκλημα σε εργοτάξιο κατασκευής αιολικού πάρκου στην περιοχή Βερμίου της Π.Ε. Κοζάνης.

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ.4011/29-3-2024 Ερώτηση.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ.κ. Δελή Γιάννη και Στολτίδη Λεωνίδα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α1. Οι γενικές αρχές σχετικά με την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και την εφαρμογή μέτρων για την προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία, περιέχονται στον Κώδικα Νόμων για την Υγεία & Ασφάλεια των Εργαζομένων (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν.3850/2010 (84 Α') και εφαρμόζονται στη χώρα μας σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα και για κάθε εργαζόμενο που απασχολείται από τον εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας περιλαμβανομένων των ασκούμενων και μαθητευόμενων (άρθρα 2 και 3).

Βασικό χαρακτηριστικό του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. είναι η νομική έννοια της αποκλειστικής ευθύνης του εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να εξασφαλίζει την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, την ενημέρωση και την κατάρτιση των εργαζομένων, να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια των τρίτων, να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες Τεχνικού Ασφάλειας και (όπου προβλέπεται) Ιατρού Εργασίας, να παρέχει κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας, καθώς και να διασφαλίζει τον πιστοποιημένο έλεγχο καλής λειτουργίας του κάθε φύσης εξοπλισμού, μέσων και εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Στο πλαίσιο αυτό, ο εργοδότης οφείλει να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των υφιστάμενων κατά την εργασία κινδύνων για την υγεία και ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν, καθώς και να καθορίζει τα μέτρα προστασίας που πρέπει να ληφθούν (άρθρο 43, παρ.1) και να μεριμνά για την παροχή των αναγκαίων προς τούτο μέσων (ΜΑΠ) (άρθρο 42, παρ.5).

Επισημαίνεται, ότι τα μέτρα για την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή κατά την εργασία σε καμία περίπτωση δεν συνεπάγονται την οικονομική επιβάρυνση των εργαζομένων (άρθρο 42, παρ.10).

Εάν στον ίδιο τόπο εργασίας δραστηριοποιούνται εργαζόμενοι διαφορετικών επιχειρήσεων τότε σύμφωνα με το άρθρο 42 παρ. 9 και με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων του εν λόγω Κώδικα, οι εργοδότες οφείλουν να συνεργάζονται για την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με την ασφάλεια, την υγεία και την υγεία και λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων να συντονίζουν τις δραστηριότητές τους για την προστασία των εργαζομένων και την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων, να αλληλοενημερώνονται και να ενημερώνει ο καθένας τους υπ' αυτόν εργαζομένους και τους εκπροσώπους τους για τους κινδύνους αυτούς. Την ευθύνη συντονισμού των δραστηριοτήτων αναλαμβάνει ο εργοδότης που έχει υπό τον έλεγχο του τον τόπο όπου εκτελούνται εργασίες, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που έχουν γίνει ειδικές ευνοϊκότερες νομοθετικές ρυθμίσεις.

2. Επιπλέον των γενικών διατάξεων για την υγεία και την ασφάλεια της εργασίας που ισχύουν κάθε φορά, εφαρμόζονται και οι ειδικότερες διατάξεις των Π.Δ. 305/1996 και 395/1994 όπως ισχύουν.

- Με το **Π.Δ. 395/1994** (Α 220) "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ", όπως ισχύει, ορίζεται η υποχρέωση των εργοδοτών για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων ώστε ο εξοπλισμός εργασίας που τίθεται στη διάθεση των εργαζομένων μέσα στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση να είναι κατάλληλος για την προς εκτέλεση εργασία ή κατάλληλα προσαρμοσμένος προς το σκοπό αυτό, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων κατά τη χρησιμοποίησή του (άρθρο 3), καθώς και για τη διάθεση πληροφοριών και την παροχή γραπτών οδηγιών χρήσης του εξοπλισμού εργασίας καθώς και για την εκπαίδευση των εργαζομένων στους οποίους έχει ανατεθεί η χρησιμοποίησή τους (άρθρα 6 και 7).

Ειδικότερα, με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 4 προβλέπεται ότι:

«3. Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε, ο εξοπλισμός εργασίας, με την κατάλληλη συντήρηση, να διατηρείται σε επίπεδο τέτοιο που να ανταποκρίνεται στις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στο παράρτημα «I» του άρθρου 9 του ανωτέρω διατάγματος.

4. Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε κατά την χρήση των εξοπλισμών εργασίας, να επιτυγχάνεται βαθμός ασφάλειας αντίστοιχος προς τους στόχους που θέτουν οι διατάξεις του παραρτήματος II του άρθρου 9 του ιδίου διατάγματος».

Εξάλλου, με την παρ. 4 του άρθρου 4Α καθορίζεται ότι:

«Ο εργοδότης μεριμνά ώστε στους εξοπλισμούς εργασίας τους υποκείμενους σε επιδράσεις που προξενούν φθορές ικανές να οδηγήσουν σε επικίνδυνες καταστάσεις, να διενεργούνται:

- α. Περιοδικοί έλεγχοι και, ενδεχομένως, περιοδικές δοκιμές,
- β. Έκτακτοι έλεγχοι, κάθε φορά που σημειώνονται έκτακτα γεγονότα που ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια του εξοπλισμού εργασίας, όπως μετατροπές, ατυχήματα, φυσικά φαινόμενα, μακρές περίοδοι αχρησίας, ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας, καθώς και η έγκαιρη διάγνωση και αποκατάσταση των φθορών αυτών. Ως επιδράσεις οι οποίες είναι πιθανόν να προξενήσουν φθορές ικανές να οδηγήσουν σε επικίνδυνες καταστάσεις νοούνται ενδεικτικά οι υψηλές μηχανικές καταπονήσεις και οι καταπονήσεις εξαιτίας φυσικών ή χημικών παραγόντων».

- Με το **Π.Δ. 305/1996** (Α 212) καθορίζονται οι ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ. Σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω π.δ. απαιτείται οι εγκαταστάσεις, οι μηχανές και ο εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένων και των μηχανοκινήτων ή μη εργαλείων χειρός:

- α. Να είναι σωστά σχεδιασμένες και κατασκευασμένες λαμβάνοντας υπόψη, στο μέτρο του δυνατού, τις εργονομικές αρχές
- β. Να διατηρούνται σε καλή κατάσταση λειτουργίας
- γ. Να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εργασία για την οποία προορίζονται
- δ. Να χρησιμοποιούνται από εργαζόμενους που έχουν λάβει κατάλληλη εκπαίδευση.
(ΜΕΡΟΣ Β, Τμήμα ΙΙ παρ. 9.1).

Επίσης ο εργοδότης οφείλει να εξασφαλίζει την παροχή πρώτων βοηθειών καθ' οιανδήποτε στιγμή, περιλαμβανομένου και του ειδικά εκπαιδευμένου προσωπικού και να λαμβάνονται μέτρα για τη μεταφορά των εργαζομένων που υφίστανται ατύχημα ή παρουσιάζουν αιφνίδια αδιαθεσία προκειμένου να τους παρασχεθεί ιατρική βοήθεια.

Σε περίπτωση που είναι απαραίτητο λόγω του μεγέθους του εργοταξίου ή του είδους των δραστηριοτήτων, πρέπει να προβλέπονται ένας ή περισσότεροι χώροι πρώτων βοηθειών οι οποίοι να είναι κατάλληλα εξοπλισμένοι με τις απαραίτητες εγκαταστάσεις και υλικά πρώτων βοηθειών, να είναι εύκολα προσπελάσιμοι με φορεία και να φέρουν κατάλληλη σήμανση. Η διεύθυνση και ο αριθμός τηλεφώνου της τοπικής υπηρεσίας παροχής πρώτων βοηθειών πρέπει να επισημαίνεται ευκρινώς. (ΜΕΡΟΣ Α, Τμήμα ΙV παρ. 13).

Β. Ως προς τα μέτρα στήριξης της οικογένειας ασφαλισμένου σε περίπτωση θανάτου που οφείλεται σε εργατικό ατύχημα, σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 31 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, τα μέλη της οικογένειάς του δικαιούνται σύνταξη σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις και ανεξαρτήτως του χρόνου ασφάλισής του.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, δικαιούνται σύνταξη τα παρακάτω μέλη της οικογένειάς του:

α. Ο επιζών σύζυγος, με την προϋπόθεση ο έγγαμος βίος να έχει διαρκέσει τρία (3) έτη. Ο ανωτέρω χρόνος διάρκειας εγγάμου βίου δεν απαιτείται εάν ο θάνατος οφείλεται σε ατύχημα που προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας

β. Τα νόμιμα τέκνα, τα νομιμοποιηθέντα, τα αναγνωρισθέντα, τα υιοθετηθέντα και όσα εξομοιώνονται με αυτά με τη προϋπόθεση ότι είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το 24ο έτος της ηλικίας τους ή κατά το χρόνο θανάτου του ασφαλισμένου να είναι άγαμα και ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, εφόσον η ανικανότητα τους επήλθε πριν από την συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους. Στην περίπτωση αυτή, η σύνταξη εξακολουθεί να καταβάλλεται και μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους.

γ. Ο διαζευγμένος σύζυγος εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: ο πρώην σύζυγος να κατέβαλλε σε αυτόν ή να υποχρεούτο να του καταβάλλει διατροφή, να είχε συμπληρώσει δέκα (10) έτη έγγαμου βίου, το διαζύγιο να μην οφείλεται σε ισχυρό κλονισμό υπαιτιότητας του αιτούντος την αίτηση, να μην έχει τελεστή άλλος γάμος και τέλος, το μέσο μηνιαίο ατομικό φορολογητέο εισόδημά του να μην υπερβαίνει το διπλάσιο του ποσού του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερήλικων που καταβάλλεται από τον τ. ΟΓΑ.

Επισημαίνεται ότι για την αυξημένη συνταξιοδοτική προστασία των μελών οικογένειας θανόντος λόγω εργατικού ατυχήματος και ανεξάρτητα από το χρόνο επέλευσης του θανάτου (πριν ή μετά την 13.5.2016 -έναρξη ισχύος του ν.4387/2016- έχει γίνει δεκτό με το ΑΠ Φ80000/12148/273/2018 έγγραφο του Υπουργείου μας ότι εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν.4387/2016 περί ελάχιστης προστασίας των δικαιούχων, σύμφωνα με την οποία σε καμία περίπτωση το ποσό της σύνταξης που επιμερίζεται μεταξύ των προσώπων που δικαιούνται σύνταξη λόγω θανάτου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12, δε μπορεί να υπολείπεται από 01.01.2024 του ποσού που αντιστοιχεί στο διπλάσιο της εθνικής σύνταξης για 20 έτη ασφάλισης, ήτοι των 852,34 ευρώ.

Γ. Αναφορικά με το θανατηφόρο εργατικό ατύχημα που έλαβε χώρα στις 21-3-2024 σε εργοτάξιο κατασκευής αιολικού πάρκου στην περιοχή του Βερμίου, σας διαβιβάζουμε το αριθ. πρωτ. ΕΞ 231796/25-4-2024 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας», ως αρμόδιας για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και τη διερεύνηση των αιτίων και των συνθηκών πρόκλησης των εργατικών ατυχημάτων.

Με γνώμονα την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, το Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με στοχευμένες θεσμικές παρεμβάσεις, εργάζεται για την βελτίωση των συνθηκών εργασίας, την ενίσχυση των μέτρων προστασίας και την επικαιροποίηση των πρωτοκόλλων ασφάλειας των επιχειρήσεων με σκοπό την αντιμετώπιση κάθε εγκυμονούντος κινδύνου.

Συνημμένα το αρ. πρ. ΕΞ 231796/25-4-2024 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας» .

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ